

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobce: **T. T. L.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem se sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2024, č. j. OAM-709/BA-BA07-HA13-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 12. 2024, č. j. 66 Az 1/2024-31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Výše nadepsaným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu ani humanitární azyl podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění do 30. 9. 2025 (dále jen „zákon o azylu“). Shledal, že v případě žalobce nebyly naplněny důvody pro udělení některé z forem ochrany. Žalobce požádal dne 26. 5. 2024 o mezinárodní ochranu z důvodu legalizace svého pobytu na území ČR (do 14. 3. 2022 pobýval na území na základě zaměstnanecké karty, dne 24. 5. 2024 mu bylo uloženo správní vyhoštění), ve vlasti neměl žádné problémy kvůli své homosexuální orientaci, obával se svých tamních věřitelů, avšak nepožádal o pomoc domovské státní orgány, a chtěl se v ČR léčit s pohlavními orgány, tvrzené zdravotní obtíže ale neprokázal, navíc nijak nezasahují do jeho běžného života.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí bránil žalobou, kterou zamítl krajský soud výše nadepsaným rozsudkem. K obecné námitce porušení § 2 odst. 1 a 3 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), konstatoval, že žádné porušení citovaných zásad neshledal. Dále dospěl k závěru, že tvrzení žalovaného o účelovosti žádosti bylo jen vedlejším argumentem, napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, žalobní tvrzení ve vztahu k sexuální orientaci žalobce jsou účelová, tvrdí-li sám, že homosexualita je v jeho vlasti již řadu let legální, a obava žalobce z určité míry

odsouzení ze strany veřejnosti není důvodem pro udělení azylu. Existenci dluhů či výhrůžek věřitelů žalobce nijak neprokázal, navíc má zachovanou možnost obrátit se na orgány veřejné moci v zemi původu, a ve vztahu k možnosti udělení humanitárního azylu žalovaný nevybočil z mezí správního uvážení, hodnotil rodinnou, sociální a ekonomickou situaci, věk i zdravotní stav žalobce. Tvrzené zdravotní obtíže (bolest levého varlete) žalobce nijak neprokázal. Krajský soud se ztotožnil též se závěry žalovaného stran neudělení doplňkové ochrany, žalobce ani neuvedl, čeho konkrétně se v případě návratu do vlasti obává.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl výše označený rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Stěžovatel považoval kasační stížnost za přijatelnou z důvodu, že krajský soud se odklonil od své dosavadní judikatury i od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ve dvou otázkách. Jednak ohledně požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu, jednak co do požadované intenzity a důkazního břemene žadatele ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy dle § 14a zákona o azylu. Kasační stížnost tak přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[5] Stěžovatel namítl, že krajský soud dostatečně nevypořádal žalobní námitku nedostatečně zjištěného skutečného stavu věci a stejně jako žalovaný nesprávně shledal, že stěžovatel nesplňuje žádnou z forem mezinárodní ochrany. Krajský soud potvrdil nepřezkoumatelné a nezákonné rozhodnutí žalovaného, čímž těmito vadami zatížil i svůj rozsudek.

[6] Stěžovatel dále brojil proti neudělení humanitárního azylu dle § 14 azylového zákona. Krajský soud nedostatečně posoudil žalobní námitky a žalovaný vybočil z mezí správního uvážení, když stěžovateli humanitární azyl neudělil. K problematice správního uvážení stěžovatel poukázal na několik starších rozhodnutí Nejvyššího správního soudu s tím, že nesmí vybočit ze zákonných mezí a musí být řádně odůvodněno.

[7] Nakonec stěžovatel nesouhlasil s vypořádáním krajského soudu stran obavy z pronásledování z důvodu příslušnosti stěžovatele k LGBT+ komunitě. Domovský stát stěžovatele homosexualitu neakceptuje jako běžnou věc, ale považuje ji za nemoc a příslušníci této komunity jsou diskriminováni a *de facto* pronásledováni.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, nebo zamítnout. Trval na zákonnosti i správnosti svého rozhodnutí, ve kterém se podrobně zabýval všemi skutečnostmi a tvrzeními stěžovatele. K problematice homosexuality se krajský soud detailně vyjádřil a žalovaný se s celkovým posouzením věci v napadeném rozsudku ztotožnil.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[10] Nejvyšší správní soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.). K obsahu neurčitěho pojmu přesah vlastních zájmů stěžovatele kasační soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, ve kterém se nepřijatelností podrobně zabýval.

[11] Dle stěžovatele je jeho kasační stížnost přijatelná z důvodu, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu. Nejvyšší správní soud ovšem takové ani jiné zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele, v napadeném rozsudku neshledal. Kasační stížnost se ani nedotýká právních otázek, které dosud nebyly judikaturou NSS řešeny nebo jsou řešeny rozdílně a není dána potřeba učinit judikatorní odklon. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[12] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud odkazuje na své rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, nebo ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS, ohledně toho, jaké vady tento kasační důvod naplňují, přičemž dle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29], by konstatování nepřezkoumatelnosti mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům. Také platí, že přezkoumá-li krajský soud správní rozhodnutí, které nebylo přezkoumatelné, zatíží nepřezkoumatelností i své rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 13. 7. 2022, č. j. 7 As 342/2020-30, odst. [8] a tam citovanou judikaturu).

[13] V projednávané věci jsou napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného přezkoumatelné. Je z nich zjevné, jaký skutkový stav vzali žalovaný i krajský soud za rozhodný, proč neshledali naplněným žádný důvod pro udělení mezinárodní ochrany nebo humanitárního azylu a proč krajský soud nepřisvědčil žalobním námitkám stěžovatele.

[14] Humanitárním azylem se krajský soud podrobně zabýval v bodech 34. až 40. napadeného rozsudku a žalobní námitkou nedostatečně zjištěného stavu věci (zásada materiální pravdy vyjádřená v § 3 správního řádu) v bodě 21. napadeného rozsudku, ve kterém ji označil za obecnou s tím, že porušení zásady zákonnosti, zásady ochrany dobré víry a zásady materiální pravdy v řízení vedeném žalovaným neshledal. K tomu, že míra konkrétnosti námitky předurčuje míru podrobnosti jejího vypořádání, srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 9 As 18/2015-101, odst. [48], nebo ze dne 16. 5. 2023, č. j. 8 As 145/2021-51, odst. [37].

[15] Co se týče meritorního posouzení stěžovatelovy věci ze strany krajského soudu, podmínkami udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu se judikatura Nejvyššího správního soudu již mnohokrát zabývala (srov. rozsudky NSS ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018-47, odst. [44] a násl., či ze dne 14. 9. 2023, č. j. 10 Azs 122/2023-23, [38]

a násl., a v nich citovanou judikaturu). Mimo jiné z této judikatury plyne, že možnost pronásledování (jakožto závažného porušení lidských práv, opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování; viz § 4 odst. 2 zákona o azylu) musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická. Krajský soud tuto judikaturu respektoval, když uvedl, že i dle samotného stěžovatele je homosexualita v jeho vlasti legální, před jeho odchodem nebyl nijak ohrožen a pomoc u státních orgánů se nesnažil hledat ani ohledně tvrzených dluhů a obav z věřitelů. K tomu, že u soukromých osob jako původců vážné újmy musí k samotné hrozbě vážné újmy přistoupit také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před těmito soukromými osobami, srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 9 Azs 17/2021-46, odst. [25] a tam citovanou judikaturu.

[16] Uvádí-li stěžovatel nyní v kasační stížnosti opak ve vztahu k respektování homosexuality v jeho domovském státě, tedy že je považována za nemoc, Nejvyšší správní soud pouze stručně podotýká, že stěžovatel takové obecné tvrzení ničím nepodložil a ani z jiných dostupných podkladů jeho pravdivost neplyne.

[17] K důvodům pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu a k výkladu pojmu „*případ hodný zvláštního zřetele*“, jehož existenci udělení humanitárního azylu předpokládá, též existuje bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014-27, č. 3200/2015 Sb. NSS, nebo ze dne 3. 5. 2018, č. j. 2 Azs 114/2018-30, č. 3751/2018 Sb. NSS). Posouzení krajského soudu i žalovaného této judikatuře odpovídá. Sám stěžovatel správně připomíná, že udělení humanitárního azylu je výjimečným institutem závislým na správním uvážení. Překročení jeho limitů však nepatřičně dovozuje jen z toho, že žalovaný důvody pro udělení humanitárního azylu neshledal.

[18] Ani ve vztahu k posouzení podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku neshledal pochybení. Opět sám stěžovatel příhodně poukazuje na to, že v řízení o udělení mezinárodní ochrany je to právě žadatel, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany a je primárně povinen prokazovat jednotlivé skutečnosti, tedy tíží jej důkazní břemeno; rozsah a obsah informací, které správní orgán o zemi původu zjišťuje, se odvíjí od sdělení žadatele o mezinárodní ochranu (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40, odst. [11] a násl., nebo ze dne 11. 6. 2021, č. j. 1 Azs 20/2021-37, odst. [18]; obdobně též usnesení ze dne 9. 10. 2025, č. j. 22 Azs 131/2025-33, odst. [8] a tam citovanou judikaturu). Netvrdil-li stěžovatel žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné usuzovat na hrozbu vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, žalovaný správně ani tuto formu mezinárodní ochrany stěžovateli neudělil a krajský soud tento závěr správně aproboval.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl podle § 104a s. ř. s., neboť ke všem stěžovatelem vznášeným otázkám existuje ustálená a jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu, kterou krajský soud na projednávanou věc aplikoval korektně.

pokračování

[20] O náhradě nákladů řízení ve vztahu k účastníkům řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. podle úspěchu ve věci. Stěžovatel, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. října 2025

JUDr. Radan Malík
předseda senátu